

Universitatea Tehnică a Moldovei

**Analiza multiaspectuală a dreptului de proprietate prin
prisma noilor reglementări a Codului Civil și a
jurisprudenței CEDO**

Student:

Graur Nica

Conducător:

**Băbălău Denis dr. conf.
univ.**

CHIȘINĂU, 2021

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA**

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru

Departamentul Inginerie, Drept și Evaluarea Imobilului

Admis la susținere

Șef Departamentul IDEI

Albu Svetlana, prof. univ., dr. hab.

„_____” _____ 2021

**Analiza multiaspectuală a dreptului de proprietate
prin prisma noilor reglementări a Codului Civil și a
jurisprudenței CEDO**

TEZĂ DE MASTER

Student: _____ Graur Nica

Conducător: _____ Băbălău Denis conf. univ., dr.

Chișinău, 2021

ADNOTAREA

Graur Nica, „Analiza multiaspectuală a dreptului de proprietate prin prisma noilor reglementări a Codului Civil și a jurisprudenței CEDO”, Teză de master în Drept, Specialitatea Drept Imobiliar și cadastral, Chișinău, 2021

Structura tezei. Teza cuprinde: Introducere, 4 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 53 titluri, 73 pagini text de bază.

Cuvinte cheie: drept de proprietate, dobândire, pierdere, mijloace de apărare, modalități, încălcare, protecție juridică.

Domeniul de studiu: Drept civil.

Problema științifică soluționată constă în faptul că persoanele ce dobândesc un drept de proprietate, în condițiile prevăzute la nivel național și internațional, dețin și dreptul de a le fi garantat acest drept de proprietate și trebuie să fie asigurată protecția juridică a drepturilor în conformitate cu reglementările juridice în vigoare, să cunoască cu exactitate cum pot dobândi și pierde dreptul de proprietate, precum și cum este posibil de aplicat normele internaționale.

Scopul și obiectivele tezei de master: Scopul ce a stat la baza cercetării prezentului studiu este analiza multiaspectuală a conceptului dreptului de proprietate în noua modernizare a Codului Civil al Republicii Moldova, în conformitate cu reglementările naționale și cele internaționale, cercetarea complexă a acestui studiu. Pentru atingerea scopului, la bază avem următoarele obiective: analiza conceptuală a noțiunii dreptului de proprietate; analiza legislativă națională a dreptului de proprietate; analiza conceptului național al dreptului de proprietate; analiza modurilor de dobândire și pierdere a dreptului de proprietate; analiza modalităților și mijloacelor juridice ale dreptului de proprietate; analiza fundamentului conceptual și a reglementărilor dreptului de proprietate în jurisprudența CEDO; analiza cauzelor civile ce vizează încălcarea dreptului de proprietate; concluzii finale și propuneri de lege ferendă.

Metodologia: Pentru analiza și cercetarea temei abordate în prezentul studiu, au fost folosite și aplicate metodele analitică, sistematică, logică, comparativă și istorică.

Rezultatele: În lucrare vom analiza sub aspect multiaspectual dreptul de proprietate în conformitate cu reglementările juridice naționale și în corespundere cu jurisprudența CEDO, în final fiind expuse modificările de lege ferendă și concluziile personale.

Principalele concluzii: Subiectul abordat este justificat prin importanța dreptului de proprietate ce o manifestă în viața cotidiană pentru satisfacerea necesităților personale și a intereselor pe care le urmărește fiecare titular în funcție de modul de gestionare a bunurilor, și în final pentru a aduce aportul personal în perfecționarea cunoștințelor legate de subiect și propunerea de lege ferendă.

ANNOTATION

Graur Nica, “Multiaspectual analysis of property rights in the light of the new regulations of the Civil Code and the jurisprudence of the ECHR”, Master's Thesis in Law, Real Estate and Cadastral Law Specialty, Chisinau, 2021

Thesis structure. The thesis includes: Introduction, 4 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 53 titles, 73 pages of basic text.

Keywords: property right, acquisition, loss, means of defense, modalities, infringement, legal protection.

Field of study: Civil law.

The scientific problem solved is that persons who acquire a property right, under the conditions provided for at national and international level, also have the right to be guaranteed this property right and the legal protection of rights must be ensured in accordance with legal regulations, to know exactly how they can acquire and lose ownership, as well as how international rules can be applied.

Purpose and objectives of the master's thesis: The purpose of the research of this study is the multiaspectual analysis of the concept of property rights in the new modernization of the Civil Code of the Republic of Moldova, in accordance with national and international regulations, complex research of this study. In order to achieve the goal, we have the following basic objectives: the conceptual analysis of the notion of property right; national legislative analysis of property rights; analysis of the national concept of property rights; the analysis of the ways of acquiring and losing the property right; analysis of the modalities and legal means of the property right; analysis of the conceptual basis and of the regulations of the property right in the jurisprudence of the ECHR; analysis of civil cases aimed at infringing the property right; final conclusions and proposals for the law ferenda.

Methodology: For the analysis and research of the topic addressed in this study, analytical, systematic, logical, comparative and historical methods were used and applied.

Results: In the stud we will analyze in a multi-aspect aspect the property right in accordance with the national legal regulations and in accordance with the jurisprudence of the ECHR, finally being exposed the amendments of the law ferenda and the personal conclusions.

Main conclusions: The subject is justified by the importance of ownership in everyday life to meet the personal needs and interests of each owner depending on how the property is managed, and finally to bring personal input in improving knowledge related to the subject and the proposed ferenda law.

CUPRINS

<u>Lista abrevierilor:</u>	9
<u>INTRODUCERE</u>	10
<u>I. ASPECTE INTRODUCATIVE ȘI REGLEMENTAREA JURIDICĂ NAȚIONALĂ A DREPTULUI DE PROPRIETATE</u>	
13	
<u>1.1. Analiza doctrinară a dreptului de proprietate</u>	13
<u>1.2. Analiza legislativă națională privind dreptul de proprietate</u>	19
<u>II. PARTICULARITĂȚILE DREPTULUI DE PROPRIETATE</u>	25
<u>2.1. Noțiunea, conținutul și caracterele dreptului de proprietate</u>	25
<u>2.2. Modurile de dobândire și de pierdere a dreptului de proprietate</u>	30
<u>2.3. Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate</u>	34
<u>2.4. Mijloacele juridice de apărare ale dreptului de proprietate</u>	40
<u>III. DREPTUL DE PROPRIETATE ÎN LUMINA JURISPRUDENTEI CEDO</u>	45
<u>3.1. Fundamentul conceptual al dreptului de proprietate în jurisprudența CEDO</u>	45
<u>3.2. Reglementarea CEDO cu privire la dreptul de proprietate</u>	50
<u>3.3. Analiza cauzelor CtEDO care vizează încălcarea dreptului de proprietate</u>	55
<u>IV. ASPECTE PRACTICE PRIVIND ÎNCĂLCAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE</u>	61
<u>CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI</u>	78
<u>BIBLIOGRAFIE:</u>	80

INTRODUCERE

Dreptul de proprietate, fiind unul din drepturile fundamentale ale fiecărui om, poate fi dobândit din momentul nașterii, și poate înceta odată cu declararea morții persoanei fizice sau inexistenței persoanei juridice.

Astfel, putem expune cu ușurință că fundamentul dreptului de proprietate, în calitate de drept esențial al omului, este garantat pe toată perioada de existență a acestuia și îi este asigurată protecție juridică în funcție de caracteristicile de individualizare a fiecărui bun în parte. Dreptul de proprietate este unul din acele drepturi esențiale care contribuie, în mod clar, la existența persoanei.

Actualitatea și importanța temei. Tema abordată este una destul de actuală, fiind că ține de ordinul juridic, și normele juridice cu privire la dreptul de proprietate sunt într-o permanentă schimbare și actualizare în funcție de modificările ce se operează la nivelul fiecărui stat în parte. Deci, dreptul de proprietate, în calitate de unul din drepturile și libertățile fundamentale ale omului, este indispensabil pentru existența societății umane, care asigură în totalitate satisfacerea necesităților personale prin deținerea și întreținerea bunurilor deținute cu drept de proprietate.

Motivul alegerii temei. Alegerea temei respective se datorează faptului că este un subiect actual, indiferent de perioada de studiu, fiind o temă destul de vastă și controversată începând de la perioada în care se analizează acest drept și până la părerile savanților și doctrinarilor experți în acest domeniu. Un motiv pentru alegerea temei și abordarea spre examinare și cercetare, a avut la bază analiza conceptului dreptului de proprietate atât la nivel național cât și cel internațional, analiza părerilor expuse în literatura de specialitate de-a lungul timpului, fiind un subiect destul de analizat.

Un alt aspect indispensabil pentru alegerea temei îl reprezintă importanța ce o emană dreptul de proprietate asupra totalităților de bunuri ce se pot afla pe teritoriul unui stat, și prin intermediul cărora se asigură formarea și crearea dreptului de proprietate, precum și dorința de a aduce propriul aport în perfecționarea legislației civile, dar și a cunoștințelor legate de acest domeniu.

Gradul de noutate al temei. Noutatea prezentului studiu constă în implementarea noilor prevederi legislative în ceea ce privește dreptul de proprietate și modul de respectare a proprietăților. Tema respectivă nu este abordată pentru prima dată, însă datorită modernizării legislației civile, autorii au considerat necesar de a fi analizat și cercetat. În acest context sunt analizate și cercetate aspectele teoretice la nivel național și internațional, cât și unele aspecte practice, prin intermediul cărora au loc încălcarea dreptului de proprietate.

Scopul și obiectivele temei. Scopul ce a stat la baza cercetării prezentului studiu este analiza multiaspectuală a conceptului dreptului de proprietate în noua reglementare a Codului

Civil al Republicii Moldova, în conformitate cu reglementările naționale și cele internaționale, cercetarea complexă a acestui studiu. Pentru atingerea scopului, la bază avem următoarele obiective:

- analiza conceptuală a noțiunii dreptului de proprietate;
- analiza legislativă națională a dreptului de proprietate;
- analiza conceptului național al dreptului de proprietate;
- analiza modurilor de dobândire și pierdere a dreptului de proprietate;
- analiza modalităților și mijloacelor juridice ale dreptului de proprietate;
- analiza fundamentului conceptual și a reglementărilor dreptului de proprietate în jurisprudența CEDO;
- analiza cauzelor civile ce vizează încălcarea dreptului de proprietate;
- concluzii finale și propuneri de lege ferendă.

Metodologia cercetării și baza informațională. La baza analizei și cercetării subiectului abordat în prezenta lucrare, au fost aplicate metodele: analitică, sistematică, logică, comparativă și istorică. Temei pentru cercetarea subiectului abordat a servit baza legislativă a Republicii Moldova, reglementările internaționale din jurisprudența CEDO, dar și a României, Rusiei, Ucrainei, și nu în ultimul rând literatura de specialitate autohtonă și cea străină. Deci, principalele acte legislative care au stat la baza temei sunt: Codul civil modernizat al Republicii Moldova cu redacția din 01.03.2019 și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Structura și volumul tezei. Lucrarea este structurată și conține patru capitole, fiecare fiind format din subcapitole legate unul de altul. Astfel, prezentul studiu deține următoarele capitole:

Capitolul I: *„Aspecte introductive și reglementarea juridică națională a dreptului de proprietate”*, prevede analiza reglementărilor juridice naționale, și a părerilor controversate din literatura de specialitate, în plan comparat în ceea ce privește dreptul de proprietate.

Capitolul II: *„Particularitățile dreptului de proprietate”* include noțiunea, conținutul și caracterele juridice ale dreptului de proprietate, modurile de dobândire și de pierdere, precum și modalitățile și mijloacele juridice de apărare a dreptului de proprietate.

Capitolul III: *„Dreptul de proprietate în lumina jurisprudenței CEDO”* cuprinde aspecte legate de fundamentarea conceptuală a dreptului de proprietate și analiza reglementărilor CEDO cu privire la dreptul de proprietate și analiza cauzelor privind încălcarea acestui drept.

Capitolul IV: *„Aspecte practice privind încălcarea dreptului de proprietate”*. Prin intermediul acestui capitol vom expune partea practică, unde vom analiza amănunțit, din punct de vedere practic, un litigiu ce are ca subiect încălcarea dreptului de proprietate, cu posibilitatea de adresate la CEDO.

În baza prezentului studiu autorii lucrării vor analiza sub aspect multiaspectual dreptul de proprietate în corespundere cu noile reglementări juridice, în final cu expunerea propriilor păreri de lege ferendă, precum și a concluziilor personale.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Scopul primordial ce a stat la baza cercetării prezentului studiu este analiza multiaspectuală a conceptului dreptului de proprietate în noua reglementare a Codului Civil al Republicii Moldova, în conformitate cu reglementările naționale și cele internaționale, cercetarea complexă a acestui subiect.

În baza analizei și cercetării subiectului abordat în prezenta lucrare, autorii prezentei lucrări au făcut următoarele concluzii:

1. Conceptul fundamental al dreptului de proprietate a fost analizat minuțios încă din cele mai vechi timpuri, fiind expuse păreri atât din punct de vedere juridic cât și economic. Literatura de specialitate, în acest domeniu, este una vastă și controversată, fiind formată din diverse păreri în ceea ce privește dreptul de proprietate în general și aspectele ce îl însoțesc, în funcție de bun. Deci suntem și de părerea că odată cu trecerea timpului, dreptul de proprietate va fi analizat și cercetat în continuare, fiind un subiect ce necesită o atenție maximă în corespundere cu necesitățile umane.

2. În corespundere cu multitudinea reglementărilor juridice cu privire la dreptul de proprietate și caracteristicile ce însoțesc acest drept, putem stabili că, indiferent de statul în care se semnează un act de dobândire sau de încetare a unui drept de proprietate, au la bază cele trei attribute indispensabile de dispunere, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Dreptul de proprietate fiind garantat, în fiecare caz aparte, în primul rând de către stat și autoritățile ce i se subordonează, precum și respectat de terțele persoane ce au o posibilă tangență cu un anumit bun. Tot aici menționăm că pentru fiecare stat în parte dreptul de proprietate este unul asigurat și nimeni nu poate prejudicia și efectua anumite acțiuni ce aduc atingere valorii și caracteristicilor bunului.

3. Dreptul de proprietate este unul din cele mai importante și totodată indispensabile drepturi pe care le poate deține o persoană fizică sau persoană juridică indiferent de modul de obținere cu respectarea legislației în vigoare, fie în timpul vieții, fie pentru cauză de moarte sau în cazul lichidării unei persoane juridice. Din acest considerent menționăm că dreptul de proprietate atribuit unei persoane include în sine o multitudine de drepturi caracteristice acestui drept în funcție de modul de deținere a bunurilor.

4. Dobândirea și încetarea dreptului de proprietate, reprezintă două momente importante pentru titularul dreptului, acestea adevărind momentul în care începe și se pierd drepturile și obligațiile pe care le poate obține. Tot aici menționăm că există diverse moduri esențiale și importante în care un bun poate fi obținut sau pierdut.

5. Dreptul de proprietate este unul divers și foarte bine reglementat, în legislația actuală fiind prevăzute chiar și modalitățile juridice specifice acestui drept. Actualmente, putem menționa că există patru modalități ale dreptului de proprietate, acestea fiind proprietatea rezolubilă, proprietatea anulabilă, proprietatea comună, și nu în ultimul rând proprietatea periodică. Atât mijloacele juridice de apărare a dreptului de proprietate prevăzute în legislația actuală, cât și cele indicate în literatura de specialitate, sunt importante pentru bunurile imobile și mobile pe care le dețin persoanele fizice și juridice.

6. Fundamentul conceptual a dreptului de proprietate este unul destul de analizat și expus în practică, încât la momentul actual putem considera că dreptul de proprietate dispune de o reglementare juridică amplă și vastă atât la nivel național cât și internațional. Scopul primordial al reglementărilor constă în dobândirea legală a dreptului de proprietate și protecția juridică în totalitate atât a drepturilor cât și a persoanelor ce dețin bunurile în condițiile legii. Dreptul de proprietate, în concepția și legislația internațională este unul destul de important, fiind parte integrantă a drepturilor și libertăților fundamentale caracteristice fiecărui cetățean în parte. Tot prin intermediul reglementărilor internaționale este asigurată și protecția juridică asupra bunurilor, fiind o modalitate juridică de garantare a drepturilor personale față de acțiunile terțelor persoane.

7. Dreptul de proprietate este protejat prin intermediul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, prin acest mod fiind asigurată și respectată protecția juridică a drepturilor și intereselor legitime ale fiecărei persoane. Deci pentru adresarea cererii la Curte, și pentru examinarea acesteia, este indispensabil să existe o ingerință ce adevărește încălcarea dreptului de proprietate sau îngrădirea bunurilor ce îi aparțin în totalitate, totodată având la bază respectate toate etapele naționale de examinare a cauzei.

În urma cercetării și analizei temei abordate în prezenta lucrare: „Analiza multiaspectuală a dreptului de proprietate prin prisma noilor reglementări a Codului Civil și a jurisprudenței CEDO”, putem formula următoarele **recomandări** în calitate de **lege ferendă**:

Includerea noțiunii de drept de proprietate în articolul 500 al Codului Civil modernizat al Republicii Moldova cu redacția din 01.03.19, cu următorul conținut: ***dreptul de proprietate reprezintă dreptul indispensabil, al persoanei fizice sau juridice, asupra totalităților de bunuri***

garantate de drepturile și libertățile fundamentale ale omului, prin intermediul cărora titularul este asigurat cu protecția proprietății.

De asemenea, propunem introducerea noțiunii de proprietate în articolul 500 al Codului Civil modernizat al Republicii Moldova cu redacția din 01.03.19, cu următorul înțeles: *proprietatea reprezintă totalitatea bunurilor, indiferent de categoria acestuia, ce aparțin cu drept de posesie, folosință sau de dispoziție unei persoane fizice sau juridice, ce au drept scop satisfacerea intereselor personale.*

BIBLIOGRAFIE:

Acte juridice naționale și internaționale:

1. Constituția Republicii Moldova nr. 01 din 29.07.1994 Publicat 29.03.2016 în Monitorul Oficial Nr.78 art. 140;
2. Codul civil al Republicii Moldova, Nr. 1107 din 06.06.2002, republicat: 01-03-2019 în Monitorul Oficial Nr. 66-75 art. 132;
3. Codul civil al Federației Ruse din 30.11.1994 N51-FZ (modificat la 31.07.2020) Disponibil:http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/f71dd73496a05c5654fe07f42a96bb506f7ea5db/;
4. Codul Civil al României din 17.07.2009, republicat și actualizat până la data de 04.02.2016, Disponibil: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175630>;
5. Codul Civil al Ucrainei Disponibil: <https://i.factor.ua/law-53/section-291/article-4242/>;
6. Legea cu privire la proprietate a Sovietului Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, Lege Nr. 459 din 22.01.1991, Publicat: 30.06.1991 în MO Nr. 3-6 art. 22, abrogată prin LP54 din 02.03.07, MO43-46/30.03.07 art.188;
7. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Roma, 4 noiembrie 1950 https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf;

Literatura de specialitate în limba română:

8. BAIEȘ, Sergiu, BĂIEȘU, Aurel, CEBOTARI, Valentina, CREȚU, Ion, VOLCINSCHI, Victor, *Drept civil. Drepturi reale. Teoria generală a obligațiilor*, Volumul II, Editura Cartier, Chișinău, 2005, 528 pagini;
9. BÂRSAN, C., *Drept civil. Drepturi reale principale*. Ediția a III-a. București, 2008, 387 pagini;
10. COJOCARI, Eugenia, COJOCARI, Vitalie, CUȘNIR, Marcel, CIOBANU, Carolina, *Drept civil. Drepturi reale*. Bălți, Tipografia Biznes-Elita, 2003, 180 pagini;
11. Comentariu, Constituția Republicii Moldova, Editura ARC, Chișinău, 576 pagini;

12. Comentariul codului civil al Republicii Moldova, Volumul I, Editura ARC, Chișinău, 2005, 815 pagini;
13. COSMOVICI, Paul Mircea, *Drept civil. Drepturi reale. Obligații. Codul Civil*. București, Editura ALL BECK, 1998, 646 pagini;
14. CTITOR, Natalia, *Esența dreptului de proprietate privată și reglementarea acestuia în Republica Moldova*, USM, Chișinău, 2015, 168 pagini;
15. DIACONU, Ion, *Drepturile Omului în dreptul internațional contemporan*, Manual, Editura Lumina Lex, București, 2001, 462 pagini;
16. FILIPESCU, Ion, FILIPESCU, Andrei, *Dreptul civil. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale*. Editura Actami, București, 2000, 416 pagini;
17. FLORESCU, Dumitru C., *Dreptul de proprietate și alte drepturi reale principale*. Editura universității Titu Maiorescu, 707 pagini;
18. IONESCU, Dumitrița, PROTECȚIA INTERNAȚIONALĂ A DREPTURILOR OMULUI, SUPORT DE CURS, UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” Suceava, 2009-2010, 82 pagini;
19. MIGA, Beșteiu Raluca, BRUMAR, Catrinel, *Protecția internațională a drepturilor omului*, Note de Curs, Editura Universul Juridic, 2009, 456 pagini;
20. MUNTEANU, Anatolie, RUSU, Svetlana, VACARCIUC, Olga, *Manualul funcționarului public în domeniul drepturilor omului*, Ediția a 2-a rev. și ad., Editura ARC, Chișinău, 2015, 328 pagini;
21. PĂTULEA, Vasile, TURUIANU, Corneliu, *Dreptul de proprietate*. București, Editura Rosetti, 2004, 360 pagini;
22. POALELUNGI, M. ș.a. *Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu asupra hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului versus Republica Moldova. Concluzii și recomandări*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2017. 576 pagini;
23. POPA, TUDORAN, Elena, RAGALIE, Ștefan, HURDUZEU, Gheorghe, *Impactul dreptului de proprietate a nerezidenților și apatrizilor în bugetul național*, Studiul Ad-Hoc NO. B-6, București, 2002, 73 pagini;
24. POPESCU, Adam, CORNOIU, Dănuț, *Drept funciar și proceduri funciare*, București, Editura Fundației „România de Mâine”;
25. TEACĂ, Ilie, *Drept Funciar, Schiță de curs*. Chișinău, UTM, 2007, 237 pagini;
26. TEACĂ, Ilie, RUSU, Andrei, BULAT, Veaceslav, *Mănăgimentul proprietății publice: Ghidul autorităților publice locale*, Tipografia ”Bons Offices”, Chișinău, 2015, 220 pagini;
27. UGO, Mattei, BAIEȘ, S., ROȘCA, N., *Principiile fundamentale ale dreptului de proprietate*. Chișinău, Editura ARC, 2000, 346 pagini;

28. URS, Iosif, ANGHENI, Smaranda, DREPT CIVIL. DREPTURILE REALE. TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR, București, Editura Oscar Print, 2000, 375 pagini;
29. VULTURU, Raluca Florentina, *Drept civil: dreptul de proprietate. Limite și restricții*. Universitatea Spiru Haret, Constanța, 2004, 107 pagini;

Literatura de specialitate străină:

30. ROUSSEAU, J.J., „*Le premier sentiment de l’homme fut celui de son existence; son premier soin celui de sa conservation. Les productions de la terre lui fournissaient toutes les secours necessaires; l’instinct le porta a en faire usage*”, *De l’inegalite parmi les homme, Les classiques du people*, Ed. Sociale, Paris, 1954;
31. СТАРЖЕНЕЦКИЙ, В. В., *Россия и Совет Европы: право собственности*. Москва: Изд. Дом «Городец», 2004. 208 с.;

Articole științifice în limba română:

32. ARDELEAN, Grigore, CREȚU, Andrian, *Proprietatea revocabilă – Modalitate juridică a exercițiului dreptului de proprietate*, Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/51-57_16.pdf;
33. BAEȘU, Valeriu., *Dreptul de proprietate reieșind din prevederile constituționale ale Republicii Moldova și a jurisprudenței CEDO*, Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/227-240.pdf;
34. BLOCA, Mircea Alexandru, *Istoria proprietății în trecutul românesc, Rezumatul tezei de doctorat*, Cluj – Napoca, 2010, Disponibil: https://doctorat.ubbcluj.ro/sustinerea_publica/rezumate/2010/istorie/BOLCA_MIRCEA-RO.pdf;
35. CHIRTOACĂ, Leonid, *Acțiunea în revendicare – mijloc juridic de protecție a dreptului de proprietate*, Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale, Nr. 2, 2013 Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Actiunea%20in%20revendicareaMijloc%20juridic%20de%20protectie%20a%20dreptului%20de%20proprietate.pdf;
36. CHIRTOACĂ, Leonid, *Evoluția și dezvoltarea dreptului de proprietate în contextul consolidării sistemului legislativ al Republicii Moldova cu legislația uniunii europene*, Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/4.Evolutia%20si%20dezvoltarea%20dreptului%20de%20proprietate%20in%20contextul%20consolidarii.pdf;
37. CHISELIȚA, Violeta, *Modalitățile de apărare a drepturilor subiective de uzufruct, uz și abitație*, Revista Națională de drept, Nr.1, 2014, Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Modalitatile%20de%20aparare%20a%20drepturilor%20subiective%20de%20uzufruct%20uz%20si%20abitatie.pdf ;
38. CONSTANTIN, Liviu, *Aspecte generale ale evoluției dreptului de proprietate în epoca modernă și contemporană în spațiul românesc*, Disponibil: <http://revista.universuljuri>

- dic.ro/aspecte-generale-ale-evolutiei-dreptului-de-proprietate-epoca-moderna-si-contemporana-spatiu-romanesc/ ;
39. DOBRE, Adrian, *Aspecte generale privind proprietatea și scurt istoric al proprietății*, Disponibil:<https://www.juridice.ro/166361/aspecte-generale-privind-proprietatea-si-scurt-istoric-al-proprietatii.html>;
40. GÎSCA, Veronica, *Încetarea dreptului de proprietate*, ASEM, Catedra Drept Privat, Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/152-155_0.pdf;
41. LOGHINESCU, Petru, *Înțelesul noțiunii „bun” în sistemul Convenției Europene a Drepturilor Omului*, Revista Institutul național al justiției Nr. 1 (44), 2018 Disponibil: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/403313.pdf>;
42. MARIN, Eugenia, *Apărarea dreptului de proprietate și a dezmembrămintelor sale în proiectul Codului Civil*, Disponibil: <https://drept.ucv.ro/RSJ/images/articole/2006/RSJ2/0208MarinEugenia.pdf>;
43. PAUL, Raluca Lucia, *Proprietatea rezolubilă și proprietatea anulabilă, ca modalități juridice ale dreptului de proprietate*, Disponibil: <https://drept.ucv.ro/RSJ/images/articole/2009/RSJ2/A10PaulRaluca.pdf>;
44. PĂDURARU, Olga, *Proprietatea privată și sistemul garanțiilor de protecție a dreptului la proprietate*, Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”, 2020 nr.8(138), Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/29.%20p.250-256.pdf;
45. RUJAN, Ion Cristinel, GAVRILESCU, Alin-Grigore, *Aspecte privind evoluția istorică a proprietății*, Disponibil: https://www.utgjiu.ro/revista/jur/pdf/201403/08_Ion%20Cristinel%20Rujan.pdf;
46. ZALDEA, Teodora Elena, *Dreptul de proprietate. Noțiunea de bun*, Disponibil: <https://www.juridice.ro/690099/dreptul-de-proprietate-notiunea-de-bun.html>;
47. ZAMFIR, Roxana Severina, *Profil istoric privind dreptul de proprietate private*, Disponibil:<https://drept.uvt.ro/administrare/files/1481046727-drd.-roxana-severina-zamfir.pdf>;

Webografie:

48. Dicționar de termeni juridici, Disponibil: <http://www.justice.md/md/dic/>;
49. Dreptul de proprietate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și jurisprudența CEDO Disponibil: https://ru.scribd.com/document/445849913/Dreptul-de-proprietate-CEDO?fbclid=IwAR24WtdkqaBadt9I8ol6JUJe4rLGggoYZ0ahGBCrnURsDDJdR_nqCk5C8 ;
50. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Disponibil, <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home&c=> ;
51. Importanța dreptului de proprietate pentru individ și societate, Disponibil: <https://zdocs.ro/doc/rezumatul-lucrarii-de-licena-g1x3kml831y>;

52. Noțiunea de bun în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Drepturile care intră sub protecția acestei norme, Disponibil: https://www.hamangiu.ro/upload/cuprins_extras/dreptul-de-proprietate-in-jurisprudenta-cedo_extras.pdf;
53. Proprietatea comună. Comentarii, Disponibil: https://www.hamangiu.ro/upload/cuprins_extras/proprietatea-comuna-comentariile-codului-civil-art-631-692_extras.pdf